

Komunikat prasowy FRA
Wiedeń/Bruksela, 4 grudnia 2018 r.

Swoboda wyboru i wolność podejmowania decyzji dla osób niepełnosprawnych

Decydowanie o tym, gdzie i z kim mieszkać, czy co i kiedy jeść – to tylko niektóre aspekty niezależnego życia, które większość z nas traktuje jako rzecz oczywistą. Jednak zgodnie z najnowszym sprawozdaniem Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej sytuacja osób niepełnosprawnych wygląda zgoła inaczej. W sprawozdaniu przeanalizowano, co ułatwia, a co stanowi przeszkodę w dążeniu osób niepełnosprawnych do samodzielnego życia w społeczności.

„Każdy rodzi się wolny i powinien mieć prawo wyboru i decydowania o tym, jak żyje” mówi Dyrektor Agencji Praw Podstawowych [Michael O’Flaherty](#). „Wzmocnienie pozycji osób niepełnosprawnych, tak by stały się pełnoprawnymi i samodzielnymi członkami społeczności, pozwoli im korzystać ze wszystkich swoich praw i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym”.

Sprawozdanie zatytułowane [„Od życia w ośrodkach opiekuńczych do mieszkania we wspólnocie: Rzeczywistość z punktu widzenia osób niepełnosprawnych”](#) bazuje na doświadczeniach osób bezpośrednio zaangażowanych w proces rozpoczynania samodzielnego życia, w tym osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

Sprawozdanie zwraca uwagę na solidne ramy prawne w UE i jej państwach członkowskich, służące wspieraniu tego procesu. Należą do nich Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych ONZ oraz Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, a także podjęte niedawno zobowiązania, takie jak Europejski filar praw socjalnych.

Jednak brak dostępnych i przystępnych cenowo usług wsparcia, utrzymująca się stygmatyzacja i dyskryminacja osób niepełnosprawnych oraz bariery w otoczeniu fizycznym i społecznym utrudniają osobom niepełnosprawnym korzystanie w pełni z przysługujących im praw. W sprawozdaniu zaproponowano sposoby przeciwdziałania temu zjawisku, co oznacza między innymi że:

- wszystkie państwa członkowskie powinny wyznaczyć jasne cele i terminy oraz zapewnić wystarczające środki finansowe, w tym fundusze UE, w celu umożliwienia osobom niepełnosprawnym samodzielnego życia w społeczności;
- Unia Europejska i jej państwa członkowskie powinny zwiększać świadomość na temat korzyści płynących z samodzielnego życia, również poprzez wykorzystanie osobistych doświadczeń osób niepełnosprawnych, w celu dalszej pozytywnej zmiany nastawienia wobec osób niepełnosprawnych;
- państwa członkowskie powinny koordynować wszelkie działania mające na celu wspieranie i świadczenie usług na rzecz samodzielnego życia. Obejmuje to pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych i organizacji bezpośrednio zaangażowanych w pomoc osobom niepełnosprawnym w procesie podejmowania decyzji i kształtowania polityki;

- państwa członkowskie powinny zapewnić praktyczne wytyczne i szkolenia na temat tego, w jaki sposób najlepiej doprowadzić do rzeczywistego usamodzielnienia osób niepełnosprawnych;
- państwa członkowskie powinny zarówno oferować wyspecjalizowane usługi osobom niepełnosprawnym, jak i udostępniać im powszechnie dostępne usługi, po to by zaspokoić szeroki zakres ich potrzeb. Obejmuje to również wzmocnienie ich pozycji poprzez przekazanie im umiejętności samodzielnego życia.

W sprawozdaniu wykorzystano wyniki badań w terenie przeprowadzonych w Bułgarii, Finlandii, Irlandii, we Włoszech i na Słowacji. Jednak wnioski dotyczące tego, jakie rozwiązania funkcjonują, a jakie nie i powody takiego stanu rzeczy odnoszą się wszystkich państw członkowskich.

Aby uzyskać dostęp do osobistych historii, infografik, studiów przypadku w poszczególnych krajach i dodatkowych informacji, prosimy skorzystać z [pakietu prasowego](#) lub skontaktować się z: media@fra.europa.eu / tel.: +43 1 580 30 642